

Connectar temps i espais educatius

Sessió 4 – 01/06/18

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360°
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

Elena Sintes

@ElenaSintes

Doctora en Sociologia. Cap de projectes de la Fundació Jaume Bofill

CONNECTAR TEMPS I ESPAIS EDUCATIUS

FUNDACIÓ
JAUME
BOFILL
Jaume Bofill

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

REpte:

**CONNECTAR EL TEMPS LECTIU I EL NO LECTIU, EL
FORMAL I EL NO FORMAL IMPULSANT LA
COL·LABORACIÓ ENTRE ELS DIFERENTS ACTORS,
ESPECIALMENT AMB ELS CENTRES EDUCATIUS**

CONTINGUT DE LA SESSIÓ

- ❖ **PERQUÈ CONNECTAR?**
- ❖ **ESTRATÈGIES CLAU**
- ❖ **QUINS ESPAIS D'OPORTUNITAT HI HA DE CONNECTAR TEMPS LECTIU I NO LECTIU?**
- ❖ **EXEMPLES D'EXPERIÈNCIES**
- ❖ **EVIDÈNCIES SOBRE EL QUÈ FUNCIONA**

PERQUÈ CONNECTAR?

Un nou sentit de l'aprenentatge

- **Replantejament del sentit de l'aprenentatge avui: noves pràctiques i maneres d'entendre i organitzar el que s'entén per educació.**
- **Les parets entre temps formals i no formals, entre currículum i lleure, entre centre escolar i entorn esdevenen cada vegada més poroses.**

ISTANCE, D. et al (2013) Liderar per aprendre. Del diàleg entre la recerca i la pràctica. Barcelona: Fundacio Jaume Bofill.
PEREYRA, M.A. (2002). Infancia y escolarización en la modernidad tardía. Madrid: Akal.

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

PERQUÈ CONNECTAR?

Un nou sentit de l'aprenentatge

- **Les activitats fora de l'horari lectiu adquireixen progressivament més importància i reconeixement educatiu.**
- **Les activitats no formals permeten, entre altres coses, experimentar amb noves i diferents possibilitats per a l'aprenentatge i el desenvolupament, tant dins com fora de les àrees temàtiques del currículum escolar.**
- **Reconeixement al dret a l'educació i al lleure en la Convenció sobre els Drets de l'Infant de les Nacions Unides (1989), la Llei d'educació de Catalunya (2009) (LEC) i la Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (2010) de Catalunya.**

PERQUÈ CONNECTAR?

Un nou sentit de l'aprenentatge

Diverses recerques mostren que els programes d'educació a temps complet produeixen múltiples beneficis relacionats amb la vida personal, social i educativa dels infants i joves, entre els quals destaquen:

- **Milloren el clima i la satisfacció de la comunitat educativa.**
- **Incrementen el desenvolupament cognitiu, emocional, social i cultural dels infants i adolescents.**
- **Redueixen les desigualtats educatives.**
- **Enforteixen la vinculació dels alumnes i de les seves famílies amb l'escola (amb sentiments i actituds cap a l'educació positius, expectatives educatives, d'assistència i conducta escolar).**
- **Afavoreixen les condicions per a l'èxit escolar, sobretot en nois i noies més desafavorits.**

BODILLY, S. et al (2010) Hours of Opportunity. Lessons from Five Cities on Building Systems to Improve After-School, Summer School, and Other Out-of-School-Time Programs. The Wallace Foundation i RAND Education.

REDD, Z. et al (2012) Expanding Time for Learning Both Inside and Outside the Classroom: A Review of the Evidence Base. The Wallace Foundation.

KOTTHOFF, H.-G. (2011). "Between excellence and equity: the case of the german education system". Revista Española de Educación Comparada, núm. 18, p. 27-60.

FISCHER, N. et al (2011). Ganztagschule: Entwicklung, Qualität, Wirkungen. Längsschnittliche Befunde der Studie zur Entwicklung von Ganztagschulen (StEG). Weinheim i Basel: Juventa.

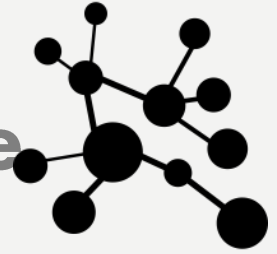
**COMUNITATS
QUE EDUQUEN**

**EDUCACIÓ
360**
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

PERQUÈ CONNECTAR?

Cap a la creació d'entorns d'aprenentatge

- **Per tal d'aprofitar el seu potencial educatiu, una de les tendències internacionals més rellevant és la creació de projectes educatius que transcendeixin de la distinció i la separació entre les activitats lectives i no lectives.**
- **Es tracta d'unir elements formals i no formals, elements escolars i comunitaris, diferents agents amb diferents cultures professionals amb activitats relacionades entre si i que formen part d'un mateix marc conceptual i organitzatiu, creant un ambient d'aprenentatge coherent i integrat.**
- **Cap agent educatiu (tampoc els centres escolars ni els seus professionals) no pot respondre en solitari els reptes educatius d'avui, sinó que l'aprenentatge ha de ser necessàriament social i per tant, hi ha de treballar coordinadament diversos tipus de professionals i agents que en complementin i reforcin la tasca educativa.**

OECD (2013). Innovative Learning Environments. París: OECD Publishing.

WILLEMS, A. et al (2013) School Quality in All-Day Primary Schools – On the Relationship Between Social Composition and School-Process Factors. International Congress for School Effectiveness and Improvement.

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

PERQUÈ CONNECTAR?

Cap a la creació d'entorns d'aprenentatge

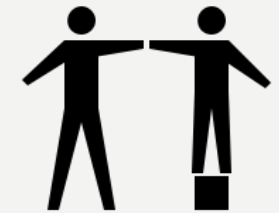
7 Principis de l'aprenentatge de Innovative Learning Environments per l'efectivitat al Segle 21 són (OECD, 2013):

- 1. Compromís central en l'aprenentatge i l'alumne**
- 2. Assegureu-vos que l'aprenentatge és social i, sovint, de col·laboració**
- 3. Estar atents a les motivacions i emocions dels estudiants**
- 4. Ser molt sensible a les diferències individuals**
- 5. Ser exigent amb cada alumne, sense sobrecàrrega**
- 6. Avaluació coherent amb objectius d'aprenentatge i un fort èmfasi en la retroalimentació formativa**
- 7. Promoure 'connectivitat horitzontal' a través de les activitats i subjectes, dins i fora de l'escola**

PERQUÈ CONNECTAR?

Tendència internacional

Des de fa trenta anys molts països del nostre entorn han reformulat les seves jornades i calendaris escolars transitant cap a un sistema educatiu centrat en la integració del temps lectiu i no lectiu.

La finalitat és:

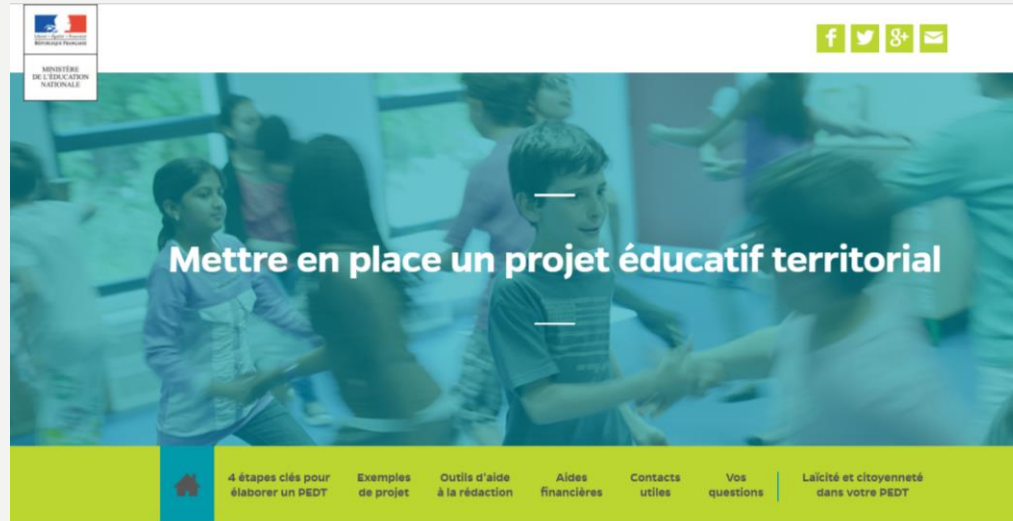
- **ampliar les oportunitats educatives i reduir les desigualtats derivades de l'origen social,**
- **diversificar les estratègies d'aprenentatge**
- **i afavorir el progrés educatiu i les condicions de desenvolupament dels infants i adolescents.**

PERQUÈ CONNECTAR?

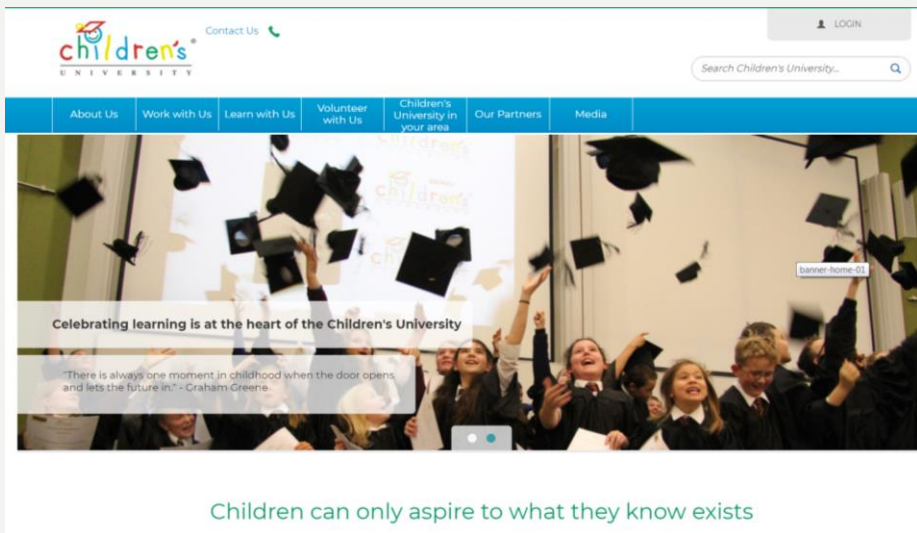
Tendència internacional

The screenshot shows the homepage of ganztagsschulen.org. The header includes the logo of the Bundesministerium für Bildung und Forschung and the website name. The main navigation bar lists: Ganztagsschule vor Ort, Kooperationen, Köpfe, Bundesländer, Forschung, and Service. A left sidebar contains links to Lokale Bildungslandschaften, Kinder- und Jugendhilfe, Kulturelle Bildung, Sport und Bewegung, Eltern und Familien, and Kooperationen und Partner. The main content area features a section titled 'Kooperationen' with a sub-header 'IZBB'. It includes a paragraph about expanded educational offerings and a date '26.04.2018'. Below this is a quote: „Gute Ganztagsschule ist gesundheitsfördernd“ followed by a paragraph about health and school climate. A 'weiterlesen...' link is provided. At the bottom, another date '03.04.2018' is visible.

The screenshot shows the homepage of a website titled 'Mettre en place un projet éducatif territorial'. The header includes the logo of the Ministère de l'Éducation Nationale and social media icons for Facebook, Twitter, Google+, and Email. The main content area features a large image of children playing, with the title 'Mettre en place un projet éducatif territorial' overlaid. Below the image is a green bar with a navigation menu: 4 étapes clés pour élaborer un PDET, Exemples de projet, Outils d'aide à la rédaction, Aides financières, Contacts utiles, Vos questions, and Laïcité et citoyenneté dans votre PDET.

The screenshot shows the homepage of the Children's University website. The header includes the logo and a 'Contact Us' link. The main navigation bar lists: About Us, Work with Us, Learn with Us, Volunteer with Us, Children's University in your area, Our Partners, and Media. The main content area features a large image of children celebrating, with the text 'Celebrating learning is at the heart of the Children's University' overlaid. Below this is a quote: "There is always one moment in childhood when the door opens and lets the future in." - Graham Greene. At the bottom, the text 'Children can only aspire to what they know exists' is displayed.

The screenshot shows the homepage of the National Center on Time & Learning website. The header includes the logo and links for 'About Us' and 'Contact Us'. The main navigation bar lists: WHY EXPAND LEARNING TIME?, BLOG, SCHOOL RESOURCES, RESEARCH, ADVOCACY, PUBLICATIONS, and DATABASE. The main content area features a large image of children playing musical instruments.

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOT HOM

QUINS REPTES CONTRIBUEIX A SUPERAR?

D'un sistema educatiu =
sistema escolar

A un sistema educatiu amb oportunitats
educatives dins i fora de l'escola

D'identificar l'aprenentatge
amb l'educació formal

A un sistema que garanteix contextos i
oportunitats educatius rics

De la divisió organitzativa de
l'educació formal i no formal

Al projecte educatiu de centre que integra
activitats formal i no formals, dins i fora de l'escola

D'innovar el model pedagògic
escolar

A innovar amb un model educatiu integrat

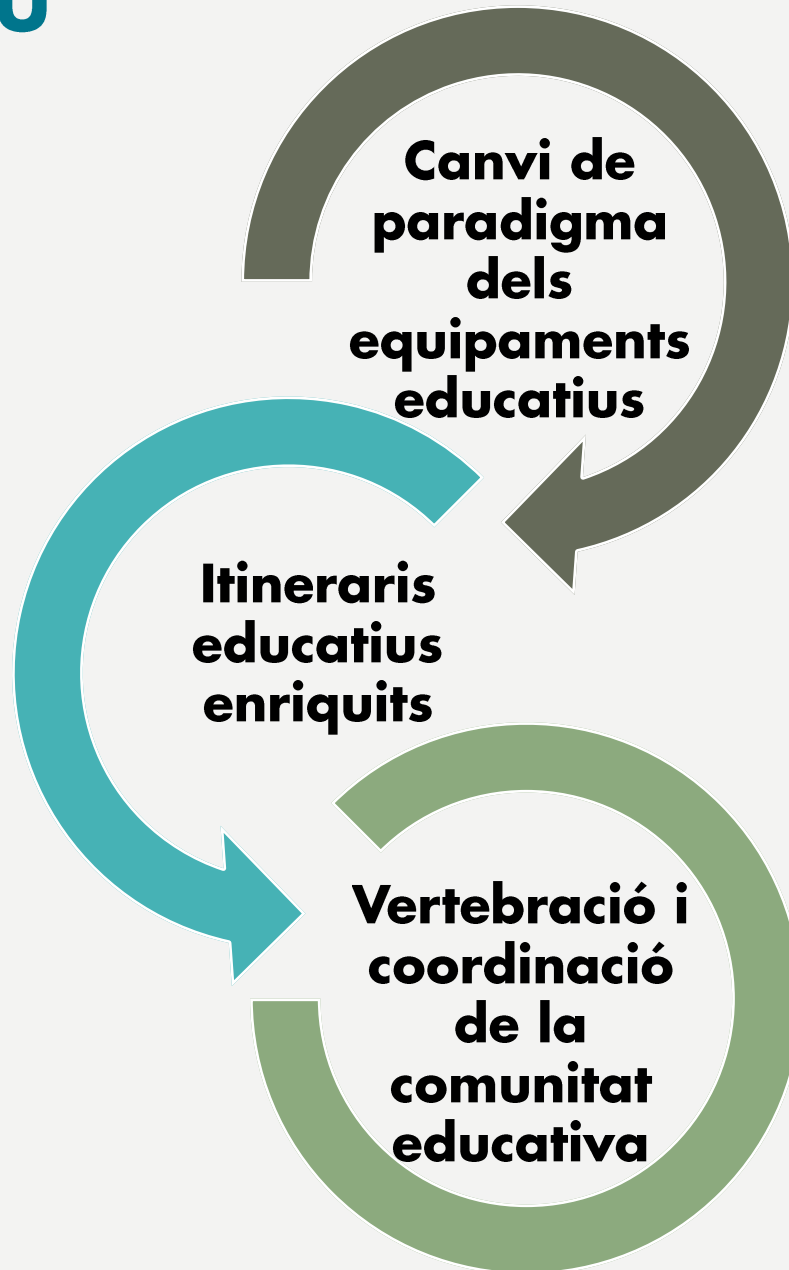
Del treball en paral·lel entre
escola i agents socioeducatius

Al treball conjunt en el centre i el territori

De la dialèctica entre jornada
contínua o partida

A un model centrat en l'alumne i les seves
necessitats educatives

ESTRATÈGIES CLAU

ESTRATÈGIES CLAU

Canvi de paradigma dels equipaments educatius

- Centres educatius i entorn (altres centres, entitats, equipaments i serveis del barri i de la ciutat, agents comunitaris, culturals, artístics, esportius i de lleure) proporcionen activitats educatives de manera compartida.
- Alhora, els centres s'obren a la comunitat de l'entorn, acollint persones, entitats i activitats del barri, passant d'una cultura de cessió d'espais a una cultura de compartir espais.

Els alumnes poden triar lliurement ofertes a la banda del migdia.

© Schloss-Schule Gräfenhausen

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

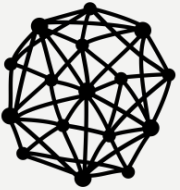
EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

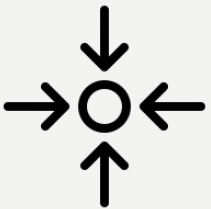
ESTRATÈGIES CLAU

Canvi de paradigma dels equipaments educatius

Quin rol hi tenen les escoles i instituts?

- **Escola node de la xarxa.** Les activitats que s'hi realitzen formen part d'un entramat més ampli format per altres centres i espais educatius, de manera que les activitats es distribueixen dins i fora del centre escolar, formant part d'un projecte compartit.

- **Escola hub, comunitària o de serveis estesos,** que sovint es desenvolupen en entorns desfavorits, amb escassa oferta educativa o amb una xarxa socioeducativa feble. Aquest tipus d'escoles promouen la participació activa de la comunitat, en especial de les famílies en el centre, convertint l'escola en un espai de socialització, d'integració i de dinamització del barri. En alguns països aquestes escoles esdevenen centres de servei a l'entorn, on s'hi ubiquen, a més de serveis educatius per als alumnes i les seves famílies, altres serveis de salut i benestar social.

ESTRATÈGIES CLAU

Itineraris educatius enriquits

- **Per al disseny dels itineraris educatius enriquits, els centres han de disposar d'un catàleg d'activitats d'entitats, equipaments i serveis d'entorn i de ciutat que poden utilitzar per configurar la seva oferta educativa.**
- **Les activitats formen part del projecte educatiu de centre i de les entitats amb qui col·labora i conformen una oferta coherent i dirigida oferir suport i acompanyament per als que ho necessiten així com enriquiment educatiu per a tothom, amb criteris d'inclusió i normalització.**
- **S'estableix un contínuum educatiu entre activitats formals i no formals per tal que els nois i noies puguin seguir itineraris globals i personalitzats.**

ESTRATÈGIES CLAU

Vertebració i coordinació de la comunitat educativa

Definició dels objectius, marc de referència i compromís compartit.

Definició del tipus de governança i lideratge.

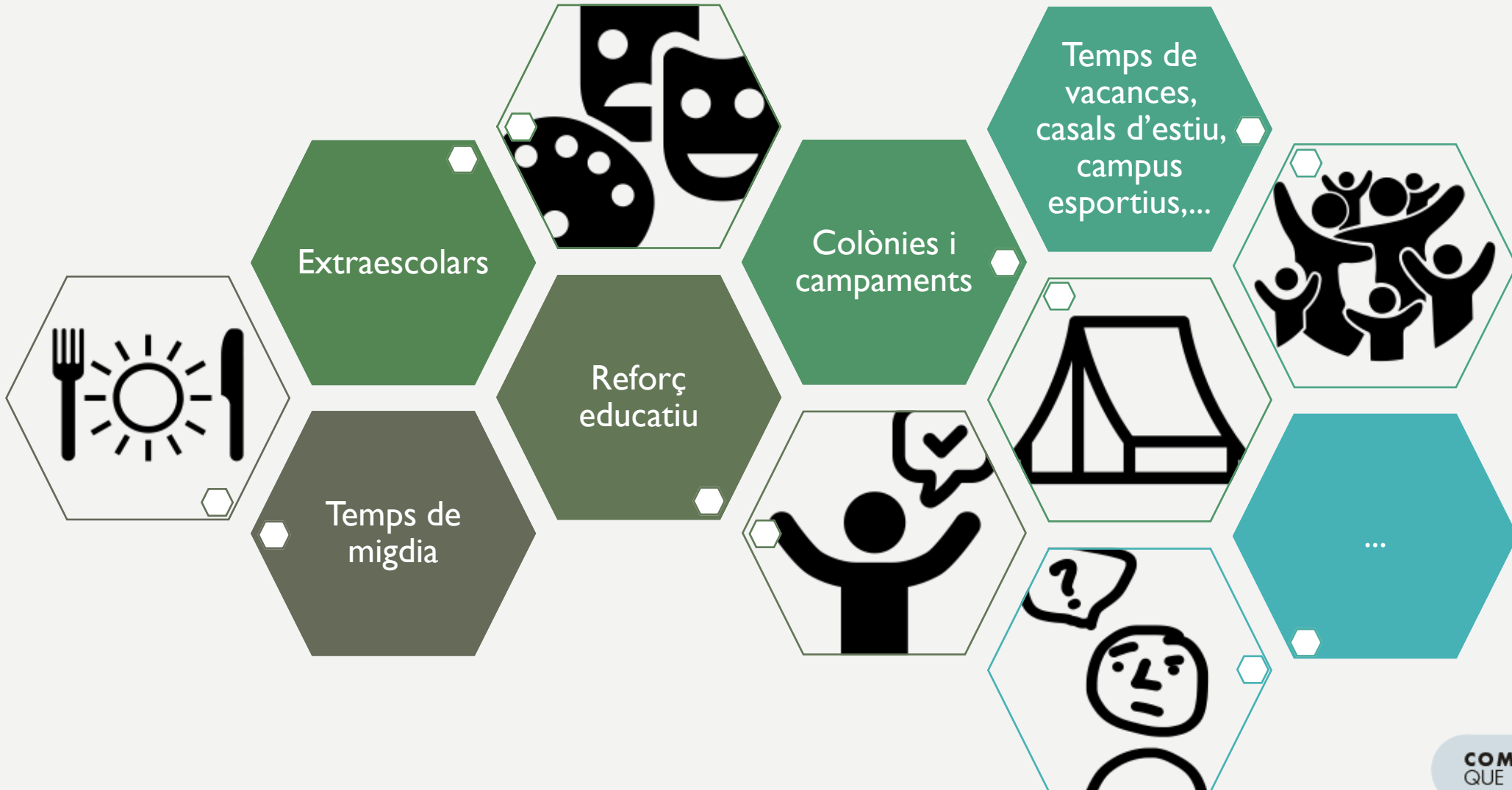

Designació de figures i espais de coordinació entre els agents que compateixen projecte (equip directiu, docents, famílies i entitats, serveis i equipaments).

Es desenvolupen els protocols i eines necessaris per determinar les responsabilitats en els usos des espais, realització d'activitats i acompanyament i trasllats dels nois i noies entre centres, entitats, equipaments i serveis.

QUINS ESPAIS D'OPORTUNITAT HI HA DE CONNECTAR TEMPS LECTIU I NO LECTIU?

EXEMPLES D'EXPERIÈNCIES

ALEMANYA

- El govern federal va iniciar a principis dels 2000 un programa de reforma per substituir progressivament les escoles amb jornada contínua matinal amb la creació i promoció de les escoles de dia sencer, és a dir, oberts també a la tarda, i amb oferta de menjador.
- Actualment en són més de la meitat.
- El model es basa en complementar l'activitat formativa dels centres de primària i de primer cicle de secundària incloent activitats fora d'horari lectiu, generalment a la tarda, tractant d'involucrar tota la comunitat educativa i l'entorn socioeducatiu dels centres.
- El projecte de centre inclou les activitats curriculars i les extracurriculars i estableix la connexió educativa entre ambdues sota la responsabilitat i el control de la direcció de l'escola.

EXEMPLES D'EXPERIÈNCIES

ALEMANYA

- **Hi ha 3 models, segons l'obligatorietat de participar en les activitats, i diferent nivell de connexió de temps lectiu i no lectiu.**
- **Algunes de la les activitats es realitzen amb especialistes d'associacions o clubs de l'entorn que passen a formar part d'equip educador de l'escola, altres activitats es fan fora de l'escola en equipaments especialitzats com poden ser camps de futbol, hípiques, escoles de música, etc. Algunes de les activitats es fan amb voluntariat (pares, joves, alumnes més grans, persones jubilades, etc) i altres es fan amb professionals contractats.**
- **Es considera que sempre calen alguns educadors contractats que organitzin i supervisin les activitats i que es coordinin de manera directa amb l'equip directiu i el professorat del centre.**

EXEMPLES D'EXPERIÈNCIES ALEMANYA

DAS GANZTAGESANGEBOT	PROFILE UND WAHLMÖGLICHKEITEN	NwT UND PARTNER AUS DER WIRTSCHAFT	IMPRESSUM
Montag- Mittwoch- Freitag <i>7.35 Uhr - 15.40 Uhr</i> Lernfördernde Rhythmisierung des Schulalltags: <i>7.35 Uhr- 11.50 Uhr: 5 Stunden Fachunterricht</i> <i>11.55 Uhr - 14.00 Uhr: Angebote für die Mittagszeit</i> - Mittagessen in der neuen Mensa - Bewegungsspiele - Entspannung - Chor/ Orchester (montags) - Hausaufgabenbetreuung - selbstständiges Arbeiten <i>14.05 Uhr - 15.40 Uhr: 2 Stunden Fachunterricht bzw. Arbeitsgemeinschaften (mittwochs)</i>	Wahlmöglichkeit I Das besondere Freihofprofil Klasse 5: Latein (5 Stunden) und Englisch (3 Stunden) Klasse 8: maximale Wahlmöglichkeit entweder sprachliches Profil: 3. Fremdsprache (Französisch oder Italienisch) oder naturwissenschaftliches Profil: NwT Klasse 11 und 12: Kurssystem mit einer Pflichtfremdsprache Wahlmöglichkeit II Klasse 5: Englisch Klasse 6: Französisch Klasse 8: Italienisch oder NwT Klasse 11 und 12: Kurssystem mit einer Pflichtfremdsprache	Neues Kernfach ab Klasse 8 zur Wahl Naturwissenschaft und Technik sind ein unverzichtbarer Teil unserer Kultur und müssen Bestandteil einer zeitgemäßen Bildung sein. Der Lebenswelt der Schülerinnen und Schüler entsprechend, werden Kenntnisse aus der Biologie, Chemie, Physik und Geographie vermittelt. <i>Diese Partner unterstützen unserer Arbeit in besonderem Maße:</i> - Fa. Festo und Festo Didactic, Esslingen - Fa. Schuler, Göppingen - EVF - Energieversorgung - Filstal - Journalist u. Medienberater Leonhard Fromm, Göppingen	<i>Carpe diem</i> Adresse: Freihof-Gymnasium Freihofstraße 43 73033 Göppingen Öffnungszeiten Sekretariat: Mo, Mi: 9-16 Uhr Di, Do: 9-12 Uhr ; 14-16 Uhr Fr.: 9-12 Uhr Telefon (+49) (7161) 65 03 97 Fax (+49) (7161) 65 03 86 Internetadresse: web: http://www.freihof-gymnasium.de e-mail: sekretariat@fgy.gp.schule.bwl.de

**COMUNITATS
QUE EDUQUEN**

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

EXEMPLES D'EXPERIÈNCIES

FRANÇA

- **La reforma, iniciada en el curs 2013-2014, ha consistit en estendre la setmana lectiva de quatre a quatre dies i mig després d'haver constatat que la concentració de l'activitat escolar en només quatre dies era esgotadora per als estudiants.**
- **L'addició de mig dia més a la setmana escolar ha comportat una redistribució de les sessions lectives i un replantejament global de la jornada diària, que inclou menjador i activitat no lectiva.**
- **Projecte educatiu territorial (PEDT): Els ajuntaments han de desenvolupar un projecte educatiu municipal amb l'objectiu de mobilitzar tots els recursos d'un territori per garantir la continuïtat educativa dels projectes entre les escoles i les activitats realitzades fora d'horari lectiu, i oferir així a cada alumne una trajectòria educativa consistent i de qualitat abans, durant i després de l'horari curricular.**

EXEMPLES D'EXPERIÈNCIES FRANÇA

EXEMPLES D'EMPLOI DU TEMPS

EXEMPLE 1

	8h30	11h30	13h30	15h45	16h30
LUNDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MÉRIDienne	ENSEIGNEMENT	APC et TAP
MARDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MÉRIDienne	ENSEIGNEMENT	TAP
MERCREDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT			
JEUDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MÉRIDienne	ENSEIGNEMENT	APC et TAP
VENDREDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MÉRIDienne	ENSEIGNEMENT	TAP

EXEMPLE 2

	8h30	11h30	13h30	14h	15h30	16h30
LUNDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MÉRIDienne	TAP	ENSEIGNEMENT	SORTIE DE L'ÉCOLE ou TAP
MARDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MÉRIDienne	ENSEIGNEMENT	APC et TAP	SORTIE DE L'ÉCOLE ou TAP
MERCREDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT				
JEUDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MÉRIDienne	ENSEIGNEMENT	APC et TAP	SORTIE DE L'ÉCOLE ou TAP
VENDREDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MÉRIDienne	ENSEIGNEMENT	TAP	SORTIE DE L'ÉCOLE ou TAP

APC : activités pédagogiques complémentaires
TAP : temps d'activités périscolaires

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

EXEMPLES D'EXPERIÈNCIES

ESTAT ESPANYOL

- **Multitud d'experiències comunitàries a Catalunya i arreu de l'Estat**
- **Llarga tradició de treball en l'àmbit del lleure educatiu, amb múltiples actors públics, privats i comunitaris**
- **Molts programes municipals d'acompanyament a l'escolaritat, promoció de la música i arts, esport, ...**
- **Programes integrats en el sistema educatiu**
- **Algunes experiències interessants:**
 - ✓ [Projecte Viladomat \(Manlleu\)](#)
 - ✓ [Aprendizaje y Servicio Solidario en Euskadi](#)

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

EXEMPLES D'EXPERIÈNCIES

ESTAT ESPANYOL

Banc d'oportunitats, Consell Escolar de Menorca

- Té com a objectiu ampliar el temps educatiu tot relacionant l'educació formal i no formal, i escoltar la veu dels adolescents i joves i ajudar-los a configurar itineraris vitals personalitzats.
- Cada any un equip d'una vintena de joves voluntaris de diferents instituts, a través de la Comissió d'Innovació del Consell Escolar de Menorca, preparen unes Jornades dirigides a tots els joves de 16 anys de Menorca (en horari lectiu), amb la finalitat de donar a conèixer experiències personals de temps lliure i d'associacionisme, explicades pels mateixos protagonistes (i amb participació d'entitats de l'illa).
- Les jornades compten amb el suport dels equips directius i consells escolars dels instituts i escoles concertades de Menorca.
- El Consell Escolar elabora un Qüestionari sobre participació i temps lliure, que permet conèixer els interessos del joves.

EVIDÈNCIES SOBRE EL QUÈ FUNCIONA

ESTUDIS D'AVALUACIÓ

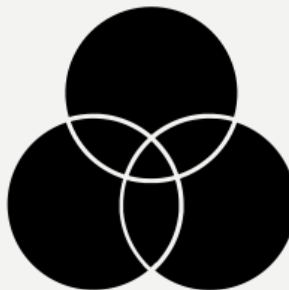
- **BODILLY, S. et al (2010) Hours of Opportunity. Lessons from Five Cities on Building Systems to Improve After-School, Summer School, and Other Out-of-School-Time Programs. The Wallace Foundation i RAND Education.**
- **DOBBIE, W.; FRYER, R. (2011). Getting beneath the veil of effective schools: evidence from New York City. NBER Working Paper, n° 17632.**
- **MACBETH, J.; KIRWAN, T. et. al. (2011). A report of a longitudinal study into the impact of participation in out-of-school-hours learning on the academic attainment, attitudes and school attendance of secondary school students. University of Strathclyde. Department for Education and Skills. Research report RR273.**
- **REDD, Z. et al (2012) Expanding Time for Learning Both Inside and Outside the Classroom: A Review of the Evidence Base. The Wallace Foundation.**
- **THE SMITH FAMILY (2010) Extended Service School Models. International Case Studies. A literature review prepared for by McKinsey & Co.**
- **WILLEMS, A. et all (2013) School Quality in All-Day Primary Schools – On the Relationship Between Social Composition and School-Process Factors. International Congress for School Effectiveness and Improvement**
- www.projekt-steg.de

EVIDÈNCIES SOBRE EL QUÈ FUNCIONA

OBSTACLES

Aquest és, possiblement, el repte més difícil:

- **Les avaluacions mostren que una de les principals dificultats d'aquest tipus de programes és establir un lligam efectiu i coherent entre les activitats lectives i no lectives.**
- **Hi ha el risc de que el model sigui només additiu, de coexistència d'activitats, i no de vincle i retroalimentació.**

EVIDÈNCIES SOBRE EL QUÈ FUNCIONA

OBSTACLES

Què dificulta la connexió?

- **Personal responsable:** en un cas professorat i en l'altre educadors, educadors socials o monitors especialitzats (amb cultures professionals diferents, i diferents qualificacions laborals).
- **Avaluació:** a diferència del temps lectiu, en el no lectiu no hi ha qualificació de resultats.
- **Continguts:** amb un currículum pre-establert en el temps lectiu i amb llibertat i autonomia en les activitats no lectives.
- **Agrupació:** agrupació per classes en un cas i amb possibilitats de mescles variables en les activitats (segons preferències, nivells...).
- **Voluntarietat:** obligatorietat en un cas i voluntarietat (o possibilitat) en l'altre.

EVIDÈNCIES SOBRE EL QUÈ FUNCIONA

FACTORS D'ÈXIT

L'avaluació de diverses experiències d'educació a temps complet a diferents països permet identificar quins són els factors clau d'èxit d'aquests programes, és a dir, els elements fonamentals perquè un projecte funcioni i doni resultats positius.

- 1. Lideratge fort i estable, amb figures, estructures i temps de coordinació.**
- 2. Projecte amb objectius compartits i amb un elevat compromís de totes les parts.**
- 3. Disposició a la cooperació interdisciplinària i reconeixement mutu.**
- 4. Programes intencionals i enfocats, molt específics, planificats.**
- 5. Eines de seguiment i avaluació de resultats.**

EVIDÈNCIES SOBRE EL QUÈ FUNCIONA

FACTORS D'ÈXIT

- 6. Alta qualitat pedagògica del projecte, amb personal ben preparat i baixa rotació.**
- 7. Formació continuada dels educadors, acompanyament i mentoratge als centres i entitats, creació de xarxes de transferència de coneixement i experiència.**
- 8. Atenció individualitzada als nois i noies, tutorització i orientació.**
- 9. Implicació de les famílies per millorar el procés d'acompanyament educatiu als seus fills.**
- 10. Oferta atractiva, diversificada, que respongui a interessos i necessitats dels nois i noies, per atraure'ls i retenir-los (millors resultats amb assistència contínua i duradora).**

Cambiar las miradas

Es evidente que el éxito de este nuevo y necesario diálogo entre escuela y sociedad requiere un mejor conocimiento recíproco entre las partes. Los agentes sociales deben “mirar” a la escuela con otros ojos. Deben conocer mejor sus objetivos, sus lógicas, sus alcances y limitaciones, las condiciones sociales y pedagógicas del aprendizaje.

A su vez, los agentes escolares deben tener una mirada más atenta y fina de lo que sucede en la sociedad. El afuera, para ellos, ya no es un terreno de conquista, sino un interlocutor necesario para el éxito de su propia acción específicamente pedagógica.

Emilio Tenti Fanfani

Nuevos temas en la agenda de política educativa / compilado por Emilio Tenti Fanfani - 1a ed. - Buenos Aires : Siglo XXI Editores Argentina, 2008. // 240 p. ; 21x14 cm. (Sociología y política, serie Educación y sociedad)

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

MOLTES GRÀCIES

Ens veiem de nou el dia 15 de juny!

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM